



בש"פ 6431/14 - איגור פקין נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון

בש"פ 6431/14

לפני:

כבוד השופט א' שהם

העורר:

איגור פקין

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 4.9.2014, במ"ת 36607-07-14, שניתנה על-ידי כב' השופטת ד' עטר

בשם העורר:

עו"ד רויטל קוצר

בשם המשיבה:

עו"ד נילי פינקלשטיין

החלטה

1. לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי מרכז-לוד, מיום 4.9.2014, במ"ת 36607-07-14, שניתנה על-ידי כב' השופטת ד' עטר, בגדרה הוחלט לעצור את העורר עד לתום ההליכים במשפטו.

כתב האישום שהוגש נגד העורר



2. בכתב האישום מסופר כי ביום 16.3.2014, בשעה 04:40 או בסמוך לכך, סיים ר.ז, יליד 1974 (להלן: המתלון), את עבודתו, והמתין במחלף נתניה, לנהג האוטובוס מלסה אמבאו (להלן: נהג האוטובוס) שיאסוף אותו. תוך כדי המתנה, שוחח המתלון עם נהג האוטובוס בטלפון הנייד שהיה ברשותו, מסוג סמסונג גלקסי 4 בצבע לבן (להלן: המכשיר הנייד), כשלפתע ניגש אליו העורר, כשהוא מלווה בשניים אחרים, אשר זהותם אינה ידועה למשיבה. עוד נטען בכתב האישום, כי העורר שלף סכין והצמידה לצווארו של המתלון, תוך שדרש ממנו באיומים את מכשיר הטלפון הנייד וכסף שהיה ברשותו. בתגובה, מסר המתלון המבוהל לידי של העורר את מכשירו הנייד, כשבנרתיקו 1200 ₪, ואת תיק העבודה שהיה ברשותו, ובו כ-800 ₪.

נטען בנוסף בכתב האישום, כי בסמוך לאמור לעיל, הגיע נהג האוטובוס למקום האירוע, והבחין במתלון המבוהל שצעק "שדדו אותי", תוך שהוא מצביע על העורר. הנהג רדף אחרי העורר, ובהגיעו אליו, משך מידו את התיק והשיבו למתלון. בשלב זה, משהבין נהג האוטובוס כי גם מכשירו הנייד של המתלון נשדד על-ידי העורר, שב נהג האוטובוס במהרה לעורר, ודרש את מכשירו הנייד של המתלון. בתגובה, השיב העורר בכזב לנהג האוטובוס, בעודו אוחז בסכין, כי אין בידיו את מכשירו הנייד של המתלון.

3. על יסוד העובדות המתוארות לעיל, יוחסה לעורר עבירה של שוד, לפי סעיף 402(ב) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.

הבקשה למעצר עד לתום ההליכים

4. בבקשתה לעצור את העורר עד לתום ההליכים במשפטו, טענה המשיבה כי ברשותה ראיות לכאורה להוכחת אשמתו של העורר ולקיומה של עילת מעצר, ובכלל זאת: הודעותיהם של המתלון ושל נהג האוטובוס, המפרטות את שהתרחש בליל האירוע; זיהויו של העורר במסדר זיהוי על-ידי המתלון ונהג האוטובוס; סכין יפנית שנתפסה ברשותו של העורר, סמוך לביצוע השוד; עד תביעה, מנויה מסרט, שמסר כי העורר ניסה למכור לו טלפון נייד מסוג סמסונג גלקסי 4 בצבע לבן ב-1000 ₪, אך משחשד כי מדובר בטלפון גנוב, דחה את הצעתו של העורר; ושקרו של העורר לאורך כל חקירתו. אשר לעילת המעצר נטען, כי קמה נגד העורר עילת מסוכנות סטטוטורית, הן מכוח סעיף 21(א)(1)(ג)(4) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), שעניינו בעבירה שנעשתה באלימות חמורה או באכזריות, והן מכוח סעיף 21(א)(1)(ב) לחוק המעצרים, שכן העורר, בהיותו כבן 20 שנה בלבד, ביצע, זו הפעם השנייה, עבירה של שוד מזוין. עוד נטען, כי אין כל חלופה אחרת שיש בה כדי להבטיח את מטרות המעצר, ולפיכך התבקש בית משפט קמא לעצור את העורר עד לתום ההליכים במשפטו.

ההליכים בפני בית משפט קמא

5. עם הגשת כתב האישום, ביקשה המשיבה לעצור את העורר עד לתום ההליכים בעניינו. בדיון שהתקיים בבקשת המשיבה, ביום 24.7.2014, החליט בית המשפט, בהתאם לבקשת העורר, להפנותו אל שירות המבחן לצורך



הכנת תסקיר מעצר בעניינו, אשר יבחן את האפשרות לשחרר את העורר לחלופת מעצר, וזאת בשל גילו הצעיר של העורר, ועברו הפלילי שאינו מכביד.

6. ביום 25.8.2014, הוגש תסקיר שירות המבחן שקבע, כי נוכח הסיכון להישנות העבירה ובהיעדר חלופת מעצר ראויה, אין המלצה לשחרר את העורר ממעצרו. ואולם, בהמשך הצליחה משפחתו של העורר לאתר חלופת מעצר שתוצע לשירות המבחן, ולפיכך הורה בית המשפט המחוזי על דחיית מועד הדיון לצורך קבלת תסקיר משלים.

7. ביום 4.9.2014, הוגש לבית המשפט המחוזי תסקיר משלים, לפיו שירות המבחן פגש את המפקחים והתרשם כי מדובר במפקחים ראויים. בהתאם לכך, המליץ שירות המבחן על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בבית אמו, בפיקוחה של האם, ובפיקוח הסבא והסבתא לסירוגין, וכן, המליץ על העמדתו של העורר בפיקוח מעצר של שירות המבחן למשך חצי שנה.

8. בהחלטתו מיום 4.9.2014, ציין בית משפט קמא כי אין מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה המיוחסת לעורר, ולקיומה של עילת מעצר. לאחר שעמד על מסוכנותו של העורר, אשר פעל באלימות, עת ששדד את המתלונן והצמיד סכין לצווארו, התייחס בית משפט קמא לאמור בתסקיר המעצר הראשוני. בית המשפט ציין, כי נוכח האמור בתסקיר שירות המבחן הראשוני, לרבות: התרועעותו של העורר עם צעירים המאופיינים במעורבות שולית; ביצוע עבירת שוד חמורה; הפרת צו בית משפט לגבי מקום הימצאו; ורמת סיכון בינונית להישנות עבירת אלימות, קיים קושי ליתן אמון בעורר שלא יפר את תנאי השחרור. בהמשך, התייחס בית משפט קמא לתסקיר המשלים שנתיין בעניינו של העורר, בציינו, כי: "אין חולק כי אכן מדובר באנשים נורמטיביים אשר מבקשים להטות שכם למשיב".

סיכומי של דבר, קבע בית משפט קמא, כי אין מקום לשחרר את העורר לחלופת מעצר כלשהי, וזאת חרף המלצת שירות המבחן בתסקיר המשלים, ולפיכך הורה על מעצרו עד לתום ההליכים במשפטו.

הערר על החלטת המעצר

9. בהודעת ערר, שהוגשה על-ידי עו"ד רויטל קוצר נטען, כי שגה בית משפט קמא שעה שלא אימץ את המלצת שירות המבחן, להורות על שחרורו של העורר לחלופת מעצר בבית אמו, בפיקוחה ובפיקוח הסבים לסירוגין. זאת, כאשר בית משפט קמא עצמו ציין בהחלטתו, כי להתרשמותו מדובר במפקחים שהם אנשים נורמטיביים. יצוין, כי כבר בפתח הדיון בערר, הצהירה עו"ד קוצר כי אין מחלוקת על מידת מסוכנותו של העורר, דבר המקים עילת מעצר, ועל קיומן של ראיות לכאורה להוכחת המעשים המתוארים בכתב האישום. אף על פי כן, נטען על-ידי עו"ד קוצר, כי נוכח נסיבותיו האישיות של העורר: לרבות גילו הצעיר; הימצאותו במעצר ממושך לראשונה בחייו; עברו הפלילי שאינו מכביד; והיעדר הרשעות קודמות, למעט הפרת הוראה חוקית בדמות יציאה מההוסטל ללא אישור, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן, ולהורות על שחרורו של העורר לחלופת המעצר. בהתייחס לתסקיר שירות המבחן הראשוני, נטען על-ידי עו"ד קוצר, כי מדובר בתסקיר ישן שאינו משקף את מצבו הנוכחי של העורר. עו"ד קוצר הוסיפה וטענה, כי חלופת המעצר שהוצעה על-ידי העורר הינה הדוקה מספיק על מנת לאיין את מסוכנותו של העורר.



תגובת המשיבה

10. המשיבה, אשר יוצגה על-ידי עו"ד נילי פינקלשטיין, מבקשת לדחות את הערר, בהצביעה על חומרת מעשיו של העורר ועל רמת מסוכנותו, שעה ששלף סכין והצמידה לצווארו של המתלונן. המשיבה הפנתה לעבירות שביצע העורר בעברו, הגם שהסתיימו ללא הרשעה, מהן ניתן ללמוד, לטענתה, על חוסר היכולת ליתן בו אמון.

לאור האמור, התבקשתי לדחות את הערר.

דיון והכרעה

11. נקודת המוצא לדיון זה, המעוגנת בחוק המעצרים, היא כי בית המשפט יצווה על מעצרו של נאשם עד לתום ההליכים המשפטיים בעניינו, בהתקיים שלושה תנאים: "קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה, קיומה של עילת מעצר והיעדר חלופה ראויה" (בש"פ 5919/12 נחמיאס נ' מדינת ישראל (4.9.2012)). בעניינינו, אין מחלוקת לגבי קיומן של ראיות לכאורה להוכחת האשמה, ואין חולק כי קיימת עילת מעצר, בשל מסוכנותו הרבה של העורר, הנלמדת מהעובדות המתוארות בכתב האישום.

בנסיבות אלה, השאלה היחידה שנותר להכריע בה היא, אפוא, האם קיימת חלופה הולמת אשר משיגה את מטרת המעצר, כאמור בסעיף 21(ב)(1) לחוק המעצרים. כפי שנקבע מקדמת דנא, על בית המשפט לבחון, תחילה, את השאלה האם ניתן להשיג את מטרת המעצר באמצעות חלופת מעצר כלשהי "או שמא יש לקבוע כי כל חלופת מעצר לא תסכון, על מנת לאיין את מסוכנותו של העורר" (בש"פ 4187/13 בראז' נ' מדינת ישראל (18.6.2013), וראו גם, בש"פ 5062/14 פלוני נ' מדינת ישראל (4.8.2014); בש"פ 3391/13 עווידה נ' מדינת ישראל (20.5.2013)). במקרים בהם מגיע בית המשפט לכלל מסקנה כי כל חלופת מעצר לא תוכל להפיג את מסוכנותו של הנאשם, או להשיג את מטרת המעצר, כי אז "אין מקום לבחון חלופת מעצר פרטנית בעניינו של אותו נאשם" (בש"פ 5985/08 אבו ואסל נ' מדינת ישראל (10.7.2008)).

12. עיון בהחלטתו של בית משפט קמא, מלמד כי בית המשפט סבר כי כל חלופת מעצר לא תסכון, על מנת לאיין או להפיג את מסוכנותו של העורר. ואולם, לאחר שעיינתי בחומר שהונח לפניי, והאזנתי בקשב רב לטענותיהם של הצדדים במהלך הדיון, ובשים לב לגילו הצעיר של העורר ולעברו הפלילי הישן יחסית, נראה כי היה מקום לעבור לשלב השני, ולבחון האם קיימת חלופת מעצר ראויה, אשר תפיג את מסוכנותו של העורר ותשרת את מטרות המעצר. לאחר בחינת כלל הנסיבות, הגעתי למסקנה כי יש מקום לקבל את הערר ולהורות על שחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת.

13. התיק יוחזר לבית משפט קמא, על-מנת שיקבע את יתר התנאים הכרוכים בשחרורו של העורר לחלופת המעצר המוצעת על-ידי שירות המבחן, ומן הראוי לעשות כן בהקדם האפשרי.

לאור האמור, מתקבל הערר כמפורט לעיל.



ניתנה היום, כ"ח בתשרי התשע"ה (22.10.2014).

ש ו פ ט
